

Sygn. akt I C 1495/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSR Bogusław Glinka

Protokolant: Joanna Bobrowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2017 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) ***Sp. z o.o. w K.***

przeciwko ***K. I.***

o zapłatę 1 415,33 zł

I/ oddala powództwo;

II/ nakazuje powodowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w D. kwotę 53,25 zł tytułem brakującej opłaty sądowej.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w K. wniósł w postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej K. I. kwoty 1415,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Na uzasadnienie wskazał, że w wyniku kontroli, przeprowadzonej w dniu 09.03.2015 r. w gospodarstwie domowym pozwanej w D., przy ul. (...), stwierdzono nielegalne przyłączenie i pobieranie niemierzonej energii elektrycznej, co skutkuje odpowiedzialnością pozwanej na podstawie art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne, kwalifikujące opisany stan faktyczny, jako pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy. Powód zgodnie z Taryfą Operatora Systemu Dystrybucyjnego, na podstawie protokołu kontroli nr (...) obciążył pozwaną za nielegalne pobieranie energii elektrycznej na kwotę 1415,33 zł wystawiając notę obciążeniową nr(...)z terminem płatności do dnia 31.03.2015 r. Powód dodatkowo wezwał pozwaną do zapłaty pismem z dnia 3.07.2015 r. Mimo wezwania pozwana do czasu wniesienia pozwu należności nie uregulowała.

W dniu 12 września 2016 r. Sąd Rejonowy w D., pod sygn. akt (...), wydał nakaz zapłaty uwzględniający roszczenie w całości, od którego pozwana wniosła sprzeciw, wobec czego nakaz utracił moc. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła nakaz w całości i wskazała, że od kwietnia 2014 r. nie mieszka w mieszkaniu przy ul. (...), którego jest głównym najemcą, a gdzie stwierdzono nielegalny pobór energii. Mieszka tam jej P. I. (1), który dopuścił się nielegalnego poboru energii elektrycznej i został ukarany wyrokiem. Pozwana zarzuciła, że nic nie wiedziała o tym procederze i nie ona się tego dopuściła.

Powód w piśmie procesowym z 17 listopada 2016 r. podtrzymał żądanie wobec pozwanej w całości, przedłożył umowę sprzedaży nr (...), w której pozwana występuje pod poprzednim nazwiskiem S., wskazując lokal przy u. (...) w D., jako miejsce zameldowania i zamieszkania, mimo że posługuje się adresem os. (...) w D.. Umowa ta została rozwiązana

z dniem 27 listopada 2014 r. z przyczyn finansowych i w dniu 3 grudnia 2014 r. zdjęto licznik energii elektrycznej i zaplombowano pokrywę zabezpieczenia przedlicznikowego. Powód wskazał, że skoro pozwana jest głównym najemcą lokalu przy ul. (...), mimo że podaje adres os. (...), a także odbierała korespondencję kierowaną do niej przez powoda pod ten adres, to oznacza, iż przebywała w nim po kwietniu 2014 r. Powód powołał się na art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo energetyczne, który uwalnia od odpowiedzialności odbiorcę, jeśli nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności. Tymczasem mąż pozwanej P. I. (1) nie został ukarany za kradzież energii elektrycznej, gdyż postępowanie umorzono postanowieniem z dnia 29 czerwca 2015 r. sygn. akt (...).(…) z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Powód wskazał, że mimo solidarnej odpowiedzialności małżonków K. i P. I. (1) pozew skierował tylko przeciwko pozwanej, co mieści się w uprawnieniach powoda i nie wyłącza jej regresu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.02.2008 r. pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda (...) spółką z o.o. we W. i pozwaną K. I. (wówczas S.), zam. w D. os. (...), została zawarta umowa dystrybucji i sprzedaż energii elektrycznej na czas nieoznaczony dla celów mieszkalnych w lokalu przy ul. (...). Pozwana oświadczyła, że posiada tytuł prawny do wskazanego lokalu – umowę najmu z dnia 30.07.2007 r.

Umowa ta została rozwiązana z dniem 27 listopada 2014 r. z przyczyn finansowych (wypowiedzenie umowy ze względów ekonomicznych) i w dniu 3 grudnia 2014 r. pod nieobecność pozwanej zdjęto licznik energii elektrycznej i zaplombowano pokrywę zabezpieczenia przedlicznikowego.

Dowód: umowa z dnia 13.02.2008 r.

zlecenie OT nr (...)

W trakcie kontroli w dniu 09.03.2015 r. w mieszkaniu najmowanym przez pozwaną w D., przy ul. (...), pracownicy powoda w asyście funkcjonariuszy Policji stwierdzili nielegalne przyłączenie i pobieranie energii elektrycznej z pominięciem układu pomiarowego, polegające na skręceniu przewodów po wybudowanym liczniku i brak plomb na zabezpieczeniu przelicznikowym. Na podstawie zatwierdzonej Taryfy dla energii elektrycznej powód obciążył pozwaną za nielegalny pobór energii elektrycznej kwotą 1415,33 zł.

Dowód: protokół kontroli nr (...)

nota obciążeniowa nr (...)

Powód doręczył pozwanej protokół kontroli nr (...), notę obciążeniową nr(...)i upomnienie z terminem płatności do dnia 31.03.2015 r. Dodatkowo pismem z dnia 3.07.2015 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1415,33 zł z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę sądową. Pozwana wskazane pisma odebrała pod adresem(...). Mimo wezwania pozwana do czasu wniesienia pozwu należności nie uregulowała.

Dowód: wezwanie przesądowe z dnia 3.07.2015 r.

potwierdzenia odbioru przesyłek poleconych w dniach 26.03.2015 r. i 21.07.2015 r.

Postanowieniem z dnia 29.06.2015 r. sygn. akt (...)Prokurator Rejonowy w D. umorzył dochodzenie przeciwko P. I. (1) o czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. polegający na tym, że w okresie od 2 grudnia 2014 do 9 marca 2015 r. w D. pomimo braku urządzenia pomiarowego dokonał nielegalnego poboru energii elektrycznej poprzez połączenie ze sobą na tablicy podlicznikowej przewodów wewnętrznej linii zasilającej z przewodami instalacji odbiorczej mieszkania powodując straty w wysokości 18,89 zł na szkodę (...) S.A. - wobec znikomej społecznej szkodliwości czynu, wskazując iż pokrzywdzony (...) S.A. oszacowała wartość nielegalnie pobranej energii elektrycznej na kwotę 18,89 zł.

Dowód: postanowienie z dnia 29.06.2015 r. (...)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Po stronie pozwanej brak jest legitymacji procesowej biernej z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej. Co było oczywiste i niesporne podejrzanym o kradzież energii był mąż pozwanej P. I. (1) i to jemu postawiono zarzut nielegalnego poboru energii dostarczanej powoda, a następnie ze względu na wartość szkody postępowanie umorzono ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Sam fakt popełnienia czynu, bez względu na jego prawnokarną ocenę, jako przestępstwa lub wykroczenia, stanowi delikt cywilny tzw. czyn niedozwolony, za który odpowiedzialność ponoszona jest na zasadzie winy, opartej na przesłankach wynikających z art. 415 k.c. Powód nie wykazał, by pozwana K. I., która - jak twierdziła - nie mieszka z mężem w mieszkaniu przy ul. (...) od kwietnia 2014 r., była współsprawcą kradzieży energii elektrycznej i ponosiła solidarną odpowiedzialność na zasadzie art. 441 k.c. Zgodnie z art. 422 k.c. za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody. Powód nie wykazał roli, jaką pozwana miałaby mieć w kradzieży energii przez P. I. (1), czy była współsprawcą, podżegaczem, pomocnikiem, czy jedynie świadomie skorzystała z nielegalnie podłączonej energii. Okoliczność, że pozwana jest najemcą przedmiotowego lokalu, a nawet odbiera wysłaną pod ten adres korespondencję, nie oznacza, że w spornym okresie nielegalnego poboru pełniła którąkolwiek z opisanych wyżej ról. Sama zaprzeczyła, by o procedurze męża wiedziała, wobec czego ciężar dowodu przesłanek odpowiedzialności z art. 415 k.c., w tym wykazanie winy obciążał powoda, zgodnie z art. 6 k.c.

Powód nie powoływał się na odpowiedzialność pozwanej *ex delicto*, lecz powoływał się na art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo energetyczne, który upoważnia przedsiębiorstwo energetyczne do pobrania od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, do pobrania od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobierania paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności. W pkt. 2 wskazano, że przedsiębiorca energetyczny może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. Obydwa tryby należą do drogi sądowej. Należy wskazać, że punkt 1 ww. ustępu zawiera dwie sytuacje, których zdaje się powód nie odróżnia, a mianowicie, gdy nielegalnego pobierania energii dokonuje się mimo zawarcia umowy z przedsiębiorstwem energetycznym oraz bez zawarcia takiej umowy. Zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 3 pkt. 13 „odbiorca” - oznacza każdego, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym. Pozwana przestała być odbiorcą z chwilą wypowiedzenia zawartej przez nią umowy i zdemontowania licznika. Nie mogła być więc obciążona na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy jako „odbiorca” za nielegalny pobór energii (pierwsza część zdania wskazanego przepisu), a co najwyżej jako osoba nielegalnie pobierająca energię, czego powód nie udowodnił (druga część zdania). Okoliczność wyłączająca odpowiedzialność za nielegalny pobór energii, wynikający z wyłącznej winy osoby trzeciej, dotyczy tylko „odbiorcy”, a więc osoby mającej zawartą umowę z przedsiębiorcą energetycznym (trzecia część zdania), co jak wskazano nie dotyczy już pozwanej, jako osoby, która utraciła status odbiorcy. Z definicji ustawowej z art. 3 pkt 18 ustawy wynika, że „nielegalnym pobieraniem paliw lub energii – jest pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy”. Fakt nielegalnego poboru był niesporny, jednak doszło do niego bez zawarcia umowy i z pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego. W tej sytuacji pozwaną można było obciążyć opłatą przewidzianą w taryfie wyłącznie jako „nielegalnego pobieracza” tej energii w rozumieniu ww. definicji i w warunkach określonych w ust. 1 pkt 1 art. 57 ustawy prawo energetyczne. Skoro powód nie udowodnił, że pozwana mieszkała w okresie pomiędzy 3 grudnia 2014 r., czyli dniem demontażu licznika, a dniem ujawnienia nielegalnego poboru tj. 9 marca 2015 r. i pobierała nielegalnie energię elektryczną, to powództwo podlegało oddaleniu. Sam fakt podejmowania przesyłek ze skrzynki pocztowej przez najemcę nie świadczy o zamieszkiwaniu, gdy pozwana twierdziła, że nie mieszka już od kwietnia 2014 r. w mieszkaniu przy ul. (...), a przy tym nie postawiono jej zarzutów, by wspólnie i w porozumieniu z mężem P. I. (2) kradli energię elektryczną.

Zgodnie z art. 6 k.c. to strona, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne winna ten fakt udowodnić. Pozwana zaprzeczyła, by mieszkała w spornym okresie w w/w lokalu i korzystała z energii powoda, a powód innych poza (...) wniosków w tym zakresie nie złożył. Odbiorca energii elektrycznej powinien posiadać tytuł prawny do lokalu, jednak posiadanie tytułu prawnego do lokalu nie implikuje odpowiedzialności za osoby trzecie. Brak jest też odpowiedzialności solidarnej małżonków za kradzież energii przez jednego z nich, chyba że drugi świadomie z kradzionej energii korzystał, czego nie udowodniono. Dziwi, że powód wybrał jako adresata swego roszczenia tego małżonka, który nie był podejrzany o kradzież energii, i na którego dowodów nie przedstawił, gdy prościej byłoby dowieść odpowiedzialności tego drugiego, co do którego prowadzone było postępowanie karne, choćby następnie umorzone z powodu znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Mając powyższe argumenty na względzie Sąd oddalił powództwo w całości.

Ponieważ pomiędzy upływem terminu do wniesienia sprzeciwu i wpłynięciem sprzeciwu od nakazu zapłaty przedwcześnie zwrócono powodowi $\frac{3}{4}$ opłaty sądowej (53,21 zł) na podstawie art. 79 ust. 1 pkt. 2 lit. c) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał powodowi powrotnie uiszczenia tej kwoty w pkt II wyroku, gdyż nakaz zapłaty nie uprawomocnił się, lecz na skutek sprzeciwu utracił moc, a sprawa rozpoznawana być powinna na koszt powoda.